

د بلوچستان دننه ډېره بگتې،

چرته چې تگ منع دے

ليک : مقبول احمد ترجمه : احسان الله او ناصر

رپورټنگ کولو هغوي اوس دا ځائے پرېنښه دے
ځکه چې هغوي ته به مقامي ليډرانو او اېجنسيو
درکې ورکولې. اوس هغوي زيات رپورټنگ د
کشمور نه کوي. هغه رپورټران څوک چې اوس هم د
دې علاقه نه د کوټې او کراچۍ علاقائي اخبارونو
له رپورټنگ کوي هغوي يا څو خپل شناخت پتوي
او يا دومره رپورټنگ کوي څومره چې هغوي ته
اجازت ورکولے

شي.

د کشمور نه د
سوئي په لاره ډېره
بگتې ته د
داخليدو دپاره
مونږ ورومې د
پنجاب ضلعي

راجن پور کښې داخل شو. مونږ چې کله ډولې چېک
پوسټ ته نږدې شو نو سيکيورټي گارډ زمونږ
گاډے تقريباً سل ميټره د چېک پوسټ نه لرې
ايسار کړو. ډرائيور د گاډي نه کوز شو او خپل
شناخت دپاره د چېک پوسټ يوې کمرې ته ننوتو.
احمد ډرائيور ته ووييل چې هغه به هر يو چېک
پوسټ کښې هم داسې تلاشي ورکوي څو پورې چې
مونږ سوئي ته نه يو رسېدلي. د چېک پوسټ نه سل

کله چې هغه زما د بېگ تلاشي اخستل شروع
کړل نو زه وويړېدم. هغه د تلاشي نه پس ماته ووي
چې که دا ټول څيزونه ته د ځان سره وړې نو بيا ته
هلته نه شي رسېدې. زما د بېگ تلاشي اخستونکے
احمد و او هغه زما د يو دوست فياض ملگرے و.
هغه زما بېگ کتلو چې پکښې څه داسې څيز څو
نشته چې د کشمور نه تر ډېره بگتې تللو په وخت

په مختلفو چېک
پوسټونو زما دپاره
مشکلات پيدا
کوي.

مونږ د کشمور
په يو هوټل کښې
ناست وو او راجن
پور ته روانېدو.

احمد زما ډيجيټل کپمري ته وکتل او وې ووييل چې
دا کپمري به ستا شناخت کوي او سيکيورټي واله به
دې د چېک پوسټ نه راواپس کوي.

هغه ماته ووييل چې سيکيورټي فورسز سوئي
او ډېره بگتې (چې د نواب اکبر بگتې اهمې ضلعي
دي) د صحافيانو دپاره نو گو زون No Go Zone
گرځولي شوي دي. هغوي دا خبره هم وکړه چې ډېرو
صحافيانو چا چې به د اخبارونو دپاره د دې ځائے

دا پائپ لائن بيرته جوړوي. هغوي ووي چې د دې چاودنو او پائپ لائنونو الوخولو مقصد دا دے چې حکومت ته يادگيرنه وکړي چې اوس هم بلوچستان کنبې بغاوت روان دے.

په ډېره بگتېي کنبې کوڅې گنده او تنگې دي. احمد زه د دې خبرې نه هم خبر کړم چې دلته هره کوڅه کنبې د مختلفو گروپونو ترمنځ د قبيلې د سردارۍ د پاره جنگ روان دے. يوه گڼتېه پس مونږ د سوئي نه ډېره بگتېي ته روان شو چې د دې ځائے نه پنځوس کلوميتره فاصله

باندي و. ورومېنو چېک پوسټونو باندي ما دومره خيال ونه کړو. گادے ودرېدو او ډرائيور تلاشي ورکړه ناڅاپه يو فوڅي د گادې دروازه لري کړه او ماته ئې ووي چې د گادې نه ولې نه راکوزېږي؟ ما ورته

په نرمه لهجه کنبې ووي چې زه دلته په ورومېي ځل راغلي يم. هغه زما نه د آئي ډي کارډ تپوس وکړو. ما ورله کارډ ورکړو او ورته مې ووي چې زه د فياض د پاره کار کوم. زه د هغه اسستنت يم هغه ماله اجازت راکړو. مېن چېک پوسټ کنبې زما تلاشي وشوه بيا فياض او احمد طرف ته ورغلم هغوي زما انتظار کولو. د چېک پوسټ دواړو طرفو ته ډېر زيات گادې ولاړو او ډرائيوران د تلاشي د پاره يو اړخ ته په قطار کنبې ولاړو. ډېر بوډاگان هم وو چې د جون په گرمۍ کنبې ايسار کړي شوي وو. د دوي مطلب زمونږ بې عزتي کول وو ولې چې ټول خلق پياده چېک پوسټ طرف ته روان وو. زمونږ

گزه لري مسافر ودرولے او تپوسونه ترې کولے شي. فياض او احمد د گادې نه کوز شو او د چېک پوسټ طرف ته روان شو. زمونږ تلاشي وشوه او زمونږ گادے هم چېک کړے شو. احمد ووي چې د سوئي او ډېره بگتېي منځ کنبې چې کوم چېک پوسټونه دي هلته داسې چېکنگ نه کېږي. د هغې يوه وجه دا ده چې کوم ډرائيوران د کشمور نه گادې چلول شروع کړي نو تر سوئي پورې ئې هم هغوي چلوي او دغو ډرائيورانو د دغو پوسټونو عملي سره تعلقات پيدا کړي دي.

مونږ يوه گڼتېه کنبې درې چېک پوسټونه کراس کړل او سوئي ته داخل شو. کله چې مونږ د نواب اکبر بگتېي کور طرف ته روان شو نو په څلورم چېک پوسټ موجودو قبائلو

زمونږ تلاشي واخسته او د چېک پوسټ نه اخوا ئې گادے نه پرېښودو او ډرائيور ته ئې ووي چې هغه دې گادے د بگتېي د کور بلې غاړې ته ودروي.

يو ډاکټر هيرالډ ته ووي چې مير علي خو آئي اېس آئي په وجه د ډېره بگتېي نواب جوړ شو خو بيا هم د حکومت په سيکيورټي اعتماد نه کوي. فوڅ او اېف سي والو ته حکم شوه دے چې هغوي د بگتېي قلعي نه لري ودرېږي چرته چې مير علي اوسېږي. لږ ساعت پس مونږ ښار ته ورسېدو چې مزدورانو پنجاب ته گېس ورکونکے پائپ لائن جوړولو. يو تن ووي چې عسکریت پسند دا پائپ لائن وخت په وخت الوخوي خو دا د پټروليم کمپنۍ د پاره څه خاص مسئله نه ده او هغوي وخت په وخت

ڊرائيور ووې چې کوم سيکيورتي واله گاهه چېک کوي هغه گاهه کبسي دننه کسان ولي نه چېک کوي؟ دوي په دې طريقه بلوچ قوم ته سزا ورکوي ځکه چې دوي د خپلو حقونو دپاره اواز وچت کړه دے.

د سوئي او ډبره بگتي په منع کبسي واچ تاور او پوستونه جوړ کړي شوي دي د درېم چېک پوست نه پس مونږ يو ځائے کبسي ودرېدو چرته چې سرکونه دوه شوي وو يو د لوتې گپس فيلډ طرف ته تلے و او بل ډبره بگتي طرف ته تلے و. د دغه ځائے نه چې مونږ مخکبسي شو نو احمد ماته په غوږ کبسي ووې چې د دې نه پس د ابف سي واله کنترول شروع کېږي. يو

څو منډو کبسي زمونږ گاهه ډبره بگتي ته ورسېدو. ډبره بگتي کبسي بني اړخ ته د ابف سي قلعه ده او گس طرف ته ئې د بگتي قلعه ده کوم کبسي چې نواب اکبر بگتي اوسېدو خو اوس دا قلعه په هغه حالت

کبسي نه ده ولي چې د شېلنگ په وجه د دې دېوالونو کبسي سوري شوي دي او مېن گېټ ئې هم نشته. د بگتي قلعي مخالف طرف ته تقريباً پنځوس دکانونه دي دي چې دا وخت بند دي. د دې دکانونو مالکان هندوان وو او هغوي دا علاقه ډبره وړاندې پرېښې ده. مونږ ته ووييلي شو چې د بگتي د قلعي نه شاته د بگتي قبر دے. د قبيلې د يو مشر د وېنا مطابق د دې قبرستان نگراني سيکيورتي گارډز کوي او څوک هم د نواب اکبر بگتي قبر ته نه پرېږدي. دې سره خوا کبسي د بگتي زمکې دي کومې چې د هغې وخت نه شاپې پرته دي کله چې

هغه د سيکيورتي فورسز خلاف په 6-2005 کبسي غرونو ته تلے و. دې مشر مونږ ته دا هم ووييل چې د جنگ دوران کبسي کوم خلق بگتي سره تللي وو هغوي بيا رانغلل. ډبره بگتي په يوه زمانه کبسي ډبره اباده وه او ابادي ئې تقريباً اويا زره وه. اوس صرف لس زره خلق پاتې شوي دي. په ظاهره خو حالات ټيک ټيک بکاري خو اوس هم دلته بمونه خلاصېږي. يو څو ورځې وړاندې د تحصيل بازار کبسي يو رېسټورنټ کبسي د بم چاودنه شوې وه، مونږ هم هغه وخت هلته موجود وو. په دغه چاودنه کبسي دوه تنه مړه شوي وو. دلته مونږ له مشوره راکړې شوه چې ډبره بگتي نه څومره زر کېدے شي ووځئ ولي چې دلته د سوئي په نسبت حالات ډېر خراب دي او بله وجه دا ده چې کوم سرکاري افسران دلته راځي هغه بلوچيان نه دي او د غېر بلوچيانو ډبره بگتي ته داخلېدل ډېر گران دي.

مونږ سوئي ته واپس راروان شو هم هغه رنگ زمونږ چېکنگ وشو کله چې مونږ د دولې چېک پوست نه راواوړېدو او راجن پور ته رادننه شو نو احمد زما خيال يو سائن بورډ ته راوگرځولو چې پرې ليکلي شوي وو «پرامن او محفوظ پنجاب». مونږ به نن دا غېر انساني سلوک نه وے کتلے که مونږه هم د پنجاب يوه برخه وې. هغه ماته ووي دا قتلونه او اغواگانې په راجن پور کبسي هم ډېرې دي خو د دې ځائے خلق د فوځ د سپوري لاندي ژوند نه تېروي ځنگه چې د ډبره بگتي او سوئي خلق تېروي. کله چې د راجن

پور خلق خپلو کارونو پسې ووځي نو دوي هيڅ
قسمه ويره نه محسو سوي.